Internetowy mit o „11 koszach”

Kategoria: Aktualności
Opublikowano: wtorek, 10, luty 2026 09:01
Tomasz Smaś
Odsłony: 430

W ostatnich tygodniach w mediach społecznościowych zaczęła krążyć informacja, jakoby Unia Europejska planowała wprowadzenie obowiązku korzystania z 11 koszy na odpady. Przekaz ten wywołał falę komentarzy i obaw o kolejne utrudnienia w codziennej segregacji śmieci. Tymczasem sprawa okazuje się klasycznym przykładem nadinterpretacji dokumentu eksperckiego.

Źródłem zamieszania jest raport przygotowany przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej (Joint Research Centre – JRC). Dokument ten nie ma charakteru legislacyjnego i nie stanowi projektu prawa, które nakładałoby nowe obowiązki na mieszkańców państw członkowskich. To opracowanie analityczne, służące wsparciu prac nad przyszłymi rozwiązaniami w zakresie gospodarki odpadami.

Pięć frakcji bez zmian

W Polsce wciąż obowiązuje system segregacji oparty na pięciu frakcjach: odpady resztkowe, bioodpady, metale i tworzywa sztuczne, papier oraz szkło. Ten model funkcjonuje od kilku lat i na obecnym etapie nie ma planów jego rozszerzenia o dodatkowe pojemniki.

Nieprawdziwe informacje o rzekomym obowiązku wprowadzenia 11 koszy wynikają z błędnej interpretacji liczby zaproponowanych oznaczeń materiałowych. W raporcie JRC zaprezentowano kilkanaście różnych piktogramów odnoszących się do typów materiałów, z których wykonane są opakowania. Nie oznacza to jednak, że każdemu z nich ma odpowiadać osobny pojemnik.

Nowe oznaczenia zamiast nowych pojemników

Unia Europejska rzeczywiście pracuje nad ujednoliceniem zasad oznaczania opakowań. Celem zmian jest wprowadzenie prostych i czytelnych symboli, które będą informować konsumenta, z jakiego materiału wykonano produkt i do którego kosza powinien on trafić. Analogiczne oznaczenia mają pojawić się także na pojemnikach.

Proponowane piktogramy zostały przedstawione w raporcie JRC i poddane konsultacjom z państwami członkowskimi, w tym z Polską. W praktyce oznacza to, że na jednym pojemniku może znaleźć się kilka symboli wskazujących, jakie materiały można w nim umieszczać. Nie chodzi zatem o mnożenie frakcji, lecz o ułatwienie prawidłowej segregacji.

Ostateczny zestaw oznaczeń ma zostać ustalony do 12 sierpnia 2026 r., a państwa członkowskie będą zobowiązane do ich stosowania od 12 sierpnia 2028 r. lub 30 miesięcy po przyjęciu odpowiednich aktów wykonawczych. Proces ten dotyczy etykietowania, a nie liczby koszy w przestrzeni publicznej czy gospodarstwach domowych.

Dezinformacja a rzeczywistość

Sprawa „11 koszy” pokazuje, jak łatwo ekspercki dokument może stać się źródłem sensacyjnych nagłówków. W dobie szybkiego obiegu informacji uproszczenia i skróty myślowe często prowadzą do nieporozumień, które następnie żyją własnym życiem w sieci.

W rzeczywistości proponowane zmiany mają charakter porządkujący i edukacyjny. Ujednolicone piktogramy mają zwiększyć przejrzystość systemu w całej Unii Europejskiej, co szczególnie istotne jest dla producentów działających na wielu rynkach oraz dla konsumentów podróżujących między

Phoca PDF

państwami.

Nie planuje się zwiększenia liczby pojemników na odpady ani w Polsce, ani w innych krajach UE. Segregacja pozostaje oparta na dotychczasowych zasadach, a nowe oznaczenia mają jedynie pomóc w ich lepszym stosowaniu. Wbrew internetowym doniesieniom nie szykuje się więc rewolucja w postaci jedenastu koszy pod domem – raczej ewolucja w kierunku czytelniejszej informacji i większej spójności systemu.

Źródło: MKiŚ

Phoca PDF